

Ondersteuningsprofiel van CBS Waardhuizen

 <p>Meer- en minder begaafdheid</p> <p><i>Wij zijn in staat een passend aanbod te ontwikkelen met steun van externen voor onderwijs aan leerlingen met ZML problematiek</i></p> <p><i>Voor meer- en hoogbegaafden is er verdiepend en verrijkend lesmateriaal en de mogelijkheid om aan projecten te werken met een groepje o.b.v. een geschoolde leerkracht</i></p>	 <p>Gedragsproblematiek</p> <p><i>Wij zijn in staat een passend aanbod te ontwikkelen met steun van externe professionals.</i></p> <p><i>Bij gedrag wat sterk ordeversturend werkt is de balans in de groep in gevaar en zijn we sneller handelingsverlegen.</i></p>
 <p>Fysieke beperking</p> <p>Leerlingen met een niet te grote fysieke en/of medische beperking die leerbaar zijn en gedragsmatig te reguleren zijn, kunnen bij ons geplaatst worden. Maar wel met ondersteuning.</p>	 <p>Dyslexie</p> <p><i>Wij zijn in staat een passend aanbod te ontwikkelen met steun van externe professionals voor leerlingen met dyslexie</i></p> <p>Dyscalculie</p> <p><i>Er wordt gewerkt aan een aanbod voor kinderen met dyscalculie dit wordt opgepakt binnen het ib-netwerk</i></p>
 <p>Schoolklimaat</p>	 <p>Ouderbetrokkenheid</p>

<p><i>Onze school wordt door leerlingen, ouders en leerkrachten ervaren als een sociaal veilige school</i></p>	<p><i>Wij ervaren betrokken ouders.</i></p>
<p>Ambitie</p> 	<p>Wij willen een school zijn waar met behoud van de balans in de groep een breed zorgprofiel geboden kan worden voor met name de kinderen uit Uitwijk, Waardhuizen en omliggende dorpen.</p>

Schoolondersteuningsprofiel

Inleiding

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van CBS Waardhuizen. In dit plan staat beschreven welke zorg en ondersteuning wij onze leerlingen kunnen en willen bieden. Dit kan belangrijke informatie zijn voor het kiezen van de school die bij uw kind past. We beginnen met een korte introductie op het SOP. In het hoofdstuk 'Huidig aanbod' leest u welke voorzieningen er zijn op CBS Waardhuizen. In het hoofdstuk 'Ambitie' ziet u welke stappen wij nog willen nemen om een nog sterkere ondersteuning te bieden aan onze leerlingen. Heeft u na het lezen van dit document vragen? Dan kunt u contact opnemen met Joyce Bergsma onze IB-er of Hennie Schermers de directeur.

Wet passend onderwijs en het SOP

Per 1 augustus 2014 is de wet passend onderwijs van kracht geworden. In deze wet is bepaald dat elke school de plicht heeft om elke leerling het onderwijs en de ondersteuning te bieden die hij of zij nodig heeft. Omdat niet iedere school alle denkbare ondersteuning kan bieden, is het mogelijk dat een school een leerling met bepaalde speciale behoeftes doorverwijst naar een andere school waar de leerling beter ondersteund kan worden.

Iedere school heeft een document waarin staat beschreven in welke onderwijsbehoeften zij kunnen voorzien. Dit is het schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Om leerlingen gericht door te kunnen verwijzen naar een school die beter in hun onderwijsbehoefte voorziet, werken scholen samen in samenwerkingsverbanden (SWV). Elk samenwerkingsverband zorgt dat er binnen het SWV een plek is voor elke leerling. Onze school hoort bij SWV Driegang (www.driegang.nl).

SWV Driegang

SWV Driegang bestaat uit alle scholen voor regulier en speciaal onderwijs in de gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Giessenlanden, Leerdam, Lingewaal, Molenwaard, Vianen (kern Zijderveld), Woudrichem, Werkendam en Zederik. Dit betreft per 01-10-2016 in totaal ruim 15.000 leerlingen.

Minstens een keer in de vier jaar stelt het SWV een ondersteuningsplan op. Hierin staan afspraken over de organisatie en bekostiging van de onderwijsondersteuning. In dit plan wordt ook de 'basisondersteuning' vastgelegd. Dat is de ondersteuning die elke school in het samenwerkingsverband aanbiedt. Naast deze basisondersteuning kunnen scholen ervoor kiezen om meer ondersteuning te bieden voor leerlingen met speciale onderwijsbehoeften. Deze extra ondersteuning noemen wij arrangementen.

Wat betekent het SOP voor ouders?

Dat de school van uw keuze goed onderwijs verzorgt, dat mag u verwachten. In het SOP staat omschreven wat hieronder valt en welke extra voorzieningen de school biedt. Zo leest u bijvoorbeeld hoe het veilige klimaat op school wordt gewaarborgd, hoe rolstoelvriendelijk het schoolgebouw is, maar ook of er een hoogbegaafdheidsspecialist op school aanwezig is.

Vermoedt u dat uw kind extra ondersteuning nodig zal hebben, of is dit al bekend? Dan is het SOP extra belangrijk voor u. Alle scholen van Driegang hebben een SOP in dezelfde opbouw, zo kunt u gemakkelijk zien waar u wel en niet terecht kunt voor bepaalde ondersteuning. Weet u niet goed wat uw kind nodig zal hebben of is het niet duidelijk welke voorzieningen er zijn, dan kunt u altijd met de school in gesprek gaan.

Basisondersteuning

De basisondersteuning laat zich volgens de PO-Raad omschrijven als het geheel van *preventieve en lichte curatieve interventies* die binnen de *onderwijsondersteuningsstructuur* van de school, *planmatig* en op overeengekomen *kwaliteitsniveau*, worden uitgevoerd (eventueel in samenwerking met ketenpartners).

De schuingedrukte elementen uit deze definitie worden in dit document besproken.

De basisondersteuning wordt aan de hand van deze dertien ijkpunten gemeten:

1. Beleid t.a.v. ondersteuning
2. Schoolondersteuningsprofiel
3. Effectieve ondersteuning
4. Veilige omgeving
5. Zicht op de ontwikkeling van leerlingen
6. Opbrengst- en handelingsgericht werken
7. Goed afgestemde methoden en aanpakken
8. Handelingsbekwame en competente medewerkers
9. Ambitieuze onderwijsarrangementen
10. Zorgvuldige overdracht van leerlingen
11. Betrokkenheid ouders en leerlingen
12. Expliciete interne ondersteuningsstructuur

13. Een effectief ondersteuningsteam

Kwaliteitsniveau

De basisondersteuning bestaat uit twee niveaus :

- **De basiskwaliteit:** dit is gelijk aan de eisen in het inspectiekader van de onderwijsinspectie.
- **De PO-kwaliteit:** de PO-Raad heeft besloten dat er, bovenop wat de inspectie voorschrijft, nog een aantal elementen zijn die een school hoort aan te bieden. Als een school voldoet aan deze richtlijnen, dan is de basisondersteuning van PO-kwaliteit.

De verschillen tussen basisondersteuning van basiskwaliteit en basisondersteuning van PO-kwaliteit vindt u in hoofdstuk 4.2 van het [Ondersteuningsplan van SWV Driegang](#) (volg de link of ga naar www.driegang.nl/documenten en zoek het ondersteuningsplan op).

SWV Driegang heeft haar ambitie gelegd bij PO-kwaliteit. Dat wordt gerealiseerd in 2 stappen:

1. Per 1 augustus 2016 voldoen alle scholen aan het niveau basiskwaliteit van basisondersteuning zoals beschreven in het ondersteuningsplan.
2. Alle scholen streven ernaar om per 1 augustus 2018 te voldoen aan de PO-kwaliteit. Daarbovenop worden vanuit het samenwerkingsverband voorzieningen aangeboden die vallen onder het blok extra kwaliteit.
Het geheel van ondersteuningsprofielen moet zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijs voor de kinderen die in het gebied wonen van het samenwerkingsverband.

Preventieve en licht curatieve interventies

	Aanbod
Aanbod dyslexie en dyscalculie	<p>Voor de zorgleerlingen op het gebied van lezen zetten wij het preventieve programma BOUW! In. Wanneer een kind de diagnose dyslexie heeft gekregen worden de aangereikte adviezen en hulpmiddelen ingezet.</p> <p>Via het SWV kunnen we gebruik maken van KURZWEIL en de expertise daarvoor.</p> <p>In het geval van ernstige rekenproblemen zou de ib-er een diagnostisch onderzoek af kunnen nemen en een passend aanbod kunnen arrangeren. Wanneer dit aanbod ontoereikend is zal de hulp van externen ingezet worden.</p> <p>Op dit moment wordt er binnen het IB-netwerk onderzocht hoe we in de voorwaardelijke sfeer kunnen toewerken naar een dyscalculieprotocol.</p>
Onderwijsprogramma's en leerlijnen voor leerlingen met meer of minder dan gemiddelde intelligentie	<p>We hebben voor kinderen met minder intelligentie een onderwijsprogramma met een eigen leerlijn. Dit gaat altijd na overleg met de ouders.</p> <p>Voor de meer dan gemiddeld intelligente leerlingen bieden wij een programma met meer uitdaging en onderwijs op maat.</p>

Fysieke toegankelijkheid van schoolgebouw	Ons schoolgebouw is zonder drempels, de deuren extra breed en er is alleen laagbouw. Er is ook een mindervalide toilet beschikbaar vanaf sept. 2018
(Ortho)pedagogische en of orthodidactische programma's en methodieken gericht op sociale veiligheid en het voorkomen/aanpakken van gedragsproblematiek	We gebruiken de methode Kwink voor sociaal emotioneel leren en hanteren het meetinstrument ZIEN! Om kinderen te volgen in hun sociale en emotionele ontwikkeling. Bij dit instrument bestaat ook de mogelijkheid om gerichte handelingsplannen te maken m.b.t. tot gedragsproblematiek. Zien biedt ook de mogelijkheid voor overleg met een orthopedagoog.
Protocol voor medisch handelen	We hebben een protocol voor medisch handelen. Deze bevindt zich in de BHV map en op de website van de school
Welke curatieve zorg en ondersteuning kan school, eventueel met ketenpartners, bieden?	Faalangstraining, SOVA-training, rouwverwerking en groepsdynamische training.

Ondersteuningsstructuur

De expertise en ervaring van het team van CBS Waardhuizen kan het beste worden weergegeven door onze ervaring met leerlingen. Hieronder vindt u een overzicht van de ondersteuning die wij op dit moment bieden.

Huidige diversiteit leerling populatie

De leerlingen en de ondersteuning worden verdeeld in vier categorieën.

1. Leerlingen met een onderwijsvraag, zij worden binnen de **basisondersteuning** begeleid.
2. Leerlingen met een onderwijsvraag voor extra aandacht, zij zijn besproken in het ondersteuningsteam en zijn zo mogelijk extern gediagnosticeerd. Deze leerlingen worden binnen de **basisondersteuning plus** begeleid.
3. Leerlingen met een speciale onderwijsvraag en eventueel zorgvraag, zij hebben meer gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt dan in een ontwikkelingsperspectief (OPP) uitgewerkt. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning intern** en mogelijk extern extra begeleid.
4. Leerlingen met een zeer speciale onderwijs- en eventueel zorgvraag, ze hebben intensief gespecialiseerd onderwijs en eventueel zorgbegeleiding nodig. Dit wordt ook uitgewerkt in een OPP. Deze leerlingen worden binnen de **extra ondersteuning plus** intern en mogelijk extern extra begeleid.

	Groepen 1/2	Groepen 3/4	Groepen 5/6	Groepen 7/8	Totaal
Totaal aantal leerlingen op school	10	14	13	11	48
Uitsplitsing # leerlingen per onderwijsvraag per groepen					
1. Basisondersteuning					
Totaal	9	12	9	11	
2. Basisondersteuning-plus					
Taal			3		
Rekenen					
Minder begaafdheid					
Meer/hoog begaafdheid					
Gedrag					
Werkhouding		1			
Fysieke gesteldheid					

Thuisituatie					
Spraak	1				
Totaal	1	1	3	0	
3. Extra ondersteuning					
OPP taal	1	1	1		
OPP rekenen	1	1	1		
OPP minder begaafdheid			1		
OPP meer/hoog begaafdheid					
OPP gedrag		1	1		
Werkhouding		1	1		
Fysieke gesteldheid					
Thuisituatie		1	2		
Totaal		5	7		

4. Extra ondersteuning-plus					
OPP en AB leergebieden					
OPP en AB gedrag					
OPP en AB fysieke gesteldheid					
OPP en AB cluster 1					
OPP en AB cluster 2					
Totaal					

AB = Ambulante Begeleiding van het samenwerkingsverband

Huidige deskundigheid op CBS Waardhuizen

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige teamdeskundigheid

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Intern Begeleider		+	
Taal/leesspecialist		+	
Dyslexie specialist	+		
Rekenspecialist			+
Gedragsspecialist			+
Sociale vaardigheden specialist		+	
Hoogbegaafdheid specialist	+		
Remedial teacher		+	

Motorische remedial teacher (tevens vakleerkracht lichamelijke oefening)			+
Spelbegeleiding			+
Coaching en Video interactie begeleiding		+	
Vakleerkracht lichamelijke oefening			+

De school maakt gebruik van de volgende aanwezige deskundigheid binnen het bestuur of binnen het samenwerkingsverband.

	Aanwezigheid zonder diploma	Aanwezig met diploma	Niet aanwezig
Orthopedagoog/Psycholoog		+	
Logopedist			+
Hoogbegaafdheidsspecialist		+	
Schoolmaatschappelijk werk			+
Specialist het jonge kind		+	
Intern Begeleider		+	
Taal/leesspecialist		+	
Dyslexiespecialist		+	
Sociale vaardigheden specialist		+	
Remedial teacher		+	
Motorische remedial teacher			+
Spelbegeleiding		+	

Coaching en video interactie begeleiding		+	
--	--	---	--

Huidige basisondersteuning en ontwikkel ambitie op CBS Waardhuizen

	13 IJkpunten	Huidige situatie	Ontwikkel ambitie
1	Beleid t.a.v. ondersteuning	We bieden onderwijs aan zoveel mogelijk kinderen uit de dorpen Uitwijk, Waardhuizen en de omliggende dorpen	Idem
2	Schoolondersteuningsprofiel	We hebben een breed zorgprofiel waarin we passend onderwijs willen bieden aan zoveel mogelijk kinderen mits de balans in de groep is gegarandeerd. Welbevinden, groei en ontwikkeling van ieder kind staat hierbij voorop. Zodra dit in de knel komt en we niet met hulp dit kunnen keren, kunnen we geen passend onderwijs bieden	Idem
3	Effectieve ondersteuning	Met ons aanbod en extra ondersteuning willen wij dat de kinderen groei laten zien in hun ontwikkeling waarbij hun welzijn voor ons voorop staat. Hierbij maken we gebruik van de expertise van	Idem

		externen om zo een onderwijsaanbod op maat te maken wat aansluit bij de specifieke onderwijsbehoefte van de leerling.	
4	Veilige omgeving	We willen een veilige school zijn voor ieder kind. We steken in op onze missie: CBS Waardhuizen: “Waar ieder kind zich van grote waarde weet” We stoppen veel tijd en energie in de sociale ontwikkeling van kinderen en preventie van pesten.	
5	Zicht op de ontwikkeling van leerlingen	We hebben een goed leerlingvolgsysteem en maken groepsplannen om kinderen effectief te kunnen volgen in hun ontwikkeling en tijdig in te grijpen als een kind achterblijft. We analyseren toetsen om te zien wat een kind nodig heeft om de volgende stap in de ontwikkeling te kunnen maken	
6	Opbrengst- en handelingsgericht werken	In het kader van HGW hebben we alle facetten in beeld. We Zien ouders als partners in het begeleiden van onze	

		<p>kinderen. Daarom voeren we oudervertelgesprekken. We voeren ook kindgesprekken waarin we samen met het kind zoeken naar een nog betere afstemming op hun onderwijsbehoeften.</p>	
7	Goed afgestemde methoden en aanpakken	<p>We hebben recent onze methode voor Taal, Spelling en begrijpend lezen vernieuwd. Dit jaar oriënteren we ons op een nieuwe methode voor rekenen.</p>	
8	Handelingsbekwame en competente medewerkers	<p>We vormen een team met handelingsbekwame en competente medewerkers die vanuit een Professionele leeromgeving samen verantwoordelijkheid nemen voor goed onderwijs</p>	
9	Ambitieuze onderwijsarrangementen	<p>We hebben op dit moment drie onderwijsarrangementen. 1 ZML leerling, 1 op spraaktaal en 1 op gedrag. We krijgen regelmatig complimenten over de wijze waarop we deze arrangementen vorm geven.</p>	<p>We lopen tegen onze eigen grenzen van kunnen aan. De balans in de groep is niet meer altijd gegarandeerd. We moeten dus strenger zijn in ons aanname beleid daar waar het leerlingen betreft die vanwege hun gedrag</p>

			verstorend zijn in de groep.
1 0	Zorgvuldige overdracht van leerlingen	Overdracht naar VO verloopt via OSO. Overdracht naar speciaal onderwijs heeft al heel lang niet plaats gevonden.	idem
1 1	Betrokkenheid ouders en leerlingen	Op onze school zijn de leerlingen heel betrokken. Door de kleinschaligheid is ook de betrokkenheid van de ouders groot	idem
1 2	Expliciete interne ondersteuningsstructuur	Samen met een deskundige ib-er is er een duidelijke zorgstructuur voor alle kinderen	
1 3	Een effectief ondersteuningsteam	We komen drie keer per jaar met het ondersteuningsteam bij elkaar. Dit team bestaat uit een orthopedagoog en een ab-er generalist via het SWV, de ib-er, aangevuld met de leerkracht of de directie. Dankzij adviezen van dit deskundige team kunnen leerkrachten verder in het begeleiden van de leerlingen en voelen zij zich ondersteund. De afgelopen jaren hebben wij geen verwijzingen gehad.	idem

Ambitie

We hebben de ambitie om een breed zorgprofiel te kunnen bieden voor alle kinderen in de dorpen Uitwijk, Waardhuizen en omliggende dorpen, maar lopen wel tegen duidelijke grenzen aan:

De mate waarin de school ruimte heeft om leerlingen op te nemen in haar groepen of waarin zij handelingsverlegen dreigt te worden voor leerlingen die al op school zijn, wordt voor een belangrijk deel bepaald door de **“balans in de groep”** van dat moment.

Onder balans in de groep verstaan wij de ruimte die er voor de leerkracht en de leerlingen is om voor alle leerlingen in de groep een pedagogisch klimaat en een leeromgeving te bieden waaraan de leerlingen zich kunnen ontwikkelen.

Het gaat bij balans in de groep dus om een combinatie van leerling-kenmerken, groepssamenstelling en de leerkracht van die groep. Met onze combinatiegroepen moet het organisatorisch nog te doen zijn om speciale kinderen op te vangen. Hierbij merken we op dat met name ordeversturende gedrag de balans in de groep snel verslechterd.

Indien (weer) perspectief kan ontstaan door ondersteuning in de groep (wellicht niet eens voor de betreffende leerling zelf), kan de school mogelijk wel passend onderwijs organiseren omdat de balans weer ontstaat.

Verbinding vanuit de vragenlijst MonPas naar dit zorgondersteuningsprofiel

Uit de expertise scan komt naar voren dat we de volgende aandachtspunten hebben:

Rekenen: We hebben als team nog te weinig ervaring en kennis voor een effectieve aanpak voor kinderen met ernstige rekenproblemen waaronder dyscalculie. Samen met het IB netwerk zijn we hier wel mee bezig.

Gedrag: We hebben als team nog te weinig ervaring en kennis voor een effectieve aanpak voor kinderen met ernstige gedragsproblemen en psychiatrische problemen. We krijgen wel via het ondersteuningsteam handreikingen voor kinderen met bijvoorbeeld hechtingsproblematiek, autisme en AD(H)D. We zijn ook bezig met een arrangement op het gebied van gedrag. Dit betekent dat dit punt wel groen kleurt op de ontwikkelagenda.

Fysieke gesteldheid: We hebben als team nog geen ervaring en kennis voor een effectieve aanpak voor kinderen met lichamelijke handicaps en chronische aandoeningen. We hebben daardoor ook geen ervaring met methodes en aanpakken uit het SBO en geen OPP op dit gebied.

Nederlands als tweede taal: We hebben als team nog te weinig ervaring en kennis voor een effectieve aanpak voor kinderen die Nederlands als tweede taal leren. Binnen onze vereniging is deze kennis en ervaring wel aanwezig en zouden we hier gebruik van kunnen maken. We gebruiken geen methodes en aanpakken uit het SBO en hebben ook geen OPP op dit gebied.

De ontwikkelagenda van de basisondersteuning laat zien dat we nog verder mogen ontwikkelen op het gebied van:

Betrokkenheid ouders en leerlingen: Uit navraag van collega's blijkt dat juist bij gezinnen waar problemen zijn, de betrokkenheid bij school soms minder is en de bereidheid om extra huiswerk te maken of thuis te oefenen ook weleens tegen valt.

We willen bij deze gezinnen de communicatielijnen erg kort houden, zodat er veelvuldig overleg is om de betrokkenheid te vergroten. Kindgesprekken met de zorgleerlingen waarbij ze zich eigenaar voelen van hun eigen leerproces gaan we bij deze leerlingen ook nog meer inzetten. *Wat ga je doen? En waarom ga je dit doen?*

Een zorgvuldige overdracht van leerlingen: Er is een warme overdracht van peuterspeelzaal naar de basisschool. Bovendien is er altijd een extra terugkoppelmoment mogelijk, omdat de school en de peuterspeelzaal onder een dak zitten. Dit verloopt erg plezierig.

Bij de overdracht naar het VO kan wel verbetering aangebracht worden door de VO scholen. Soms geven we aan dat een warme overdracht noodzakelijk is omdat er sprake is van bijzondere aandachtspunten bij een leerling en komt er geen reactie. Andere VO scholen bellen met standaard vragen die al in het gestuurde leerling-dossier staan vermeld.

We gaan dit pro actief oppakken richting de scholen.

Nascholing:

Kennisinvestering door opleiding:

-specialist jonge kind

Teamscholing op het gebied van:

- -rekenonderwijs waarbij het gaat om het maken van weloverwogen keuzes gebaseerd op het behalen van doelen en het volgen van de leerlijn waarbij de methode niet langer leidend is. Teamtraining 2017-2018 met Marianne Soeters: Leerlijnen rekenen
- - didactische vaardigheden vergroten d.m.v. het Expliciete Directe Instructiemodel Teamtraining 2017-2018 met Joyce Bergsma: EDI

Specifieke hulpvraag voor de visitatiecommissie:

Algemeen:

Is het nodig om voldoende kennis en ervaring te hebben op de gebieden van fysieke gesteldheid en Nederlands als tweede taal als er geen kinderen zijn op onze school met deze problematiek?

Schoolspecifiek:

Hoe zorgen we voor een duurzaam breed zorgprofiel?

Hoe kunnen we er voor zorgen dat de balans in de groep gegarandeerd blijft? Waarbij het voor de leerling zelf, de klasgenoten, de leerkracht, het team en de ouders duidelijk is dat de balans in de groep niet in gevaar komt?

Aan welke scholing, middelen, ondersteuning, materialen en inzet moeten we dan denken?